

ESAÜ infoleht

Eesti Siseaudiitorite Ühing

August 2015

Väljaanne 2 /2015

ESAÜ 15nda juubeliaasta üldkoosolek ning uue juhatuse valimine

Autor: Mariliis Männik-Sepp, CGAP, CCSA, CRMA, ESAÜ tegevjuht

14. mail toimus Euroopa Hotelli konverentsikeskuses MTÜ Eesti Siseaudiitorite Ühingu korraline üldkoosolek, millega märgiti ära ESAÜ loomine 15 aastat tagasi – 2000. aasta maikuus.

Koosolekul andis juhatus ülevaate ESAÜ tegevustest 2014. aastal ning perioodi majandusaasta tulemustest. Päevakavas oli ka ESAÜ põhikirja muutmine ning juhatusse uute liikmete valimine.

Üldkoosolekule eelnes traditsiooniliselt tasuta loeng ühingu liikmetele. Seekordne teema oli "Tööohutusest siseaudiitoritele". Esinesid Meeli Miidla-Vanatalu ja Apo Oja Tööinspeksioonist.

Esinejad tutvustasid peamisi eksimusi, mida Tööinspeksioon on riikliku järelevalve käigus ettevõttes/asutustes töötervishoiu, tööohutuse ja töösuhte alaste nõuete osas tuvastanud ning räägiti, kuidas saavad siseaudiitorid mõjutada ettevõtte/asutuse

töökeskonna seisundit ja tööandja tegevust töökeskonnaalase töö korraldamisel. Loengu materjalid on kõigile huvilistele kättesaadavad ESAÜ kodulehelt.

Koosolekul tutvustasid juhatuse liikmed Elsa Leiten, Lauri Plutus, Helen Anijalg ja Mare Timian ESAÜ poolt **2014. majandusaastal läbi viidud tegevusi**. Krista Nelson andis ülevaate 2014. aasta majandusaasta aruandes kajastatust (slaidiesitus ja majandusaasta aruanne on kättesaadavad ESAÜ kodulehelt).

2014. aasta olulised tegevuseesmärgid hõlmasid järgmist: liikmete kaasamine, koolituste ja ühisürituste korraldamine, kommunikatsiooni parandamine ning dokumentatsiooni korrastamine.

Aruandeperioodil toimus 15 juhatuse koosolekut, täiendavalt tegi juhatus 7 otsust kirjaliku menetluse teel. Ühingu tegevuse küsimusi arutas juhatus aktiivselt ka e-posti vahendusel.

Osaleti Rahandusministeeriumi moodustatud kutsekomisjoni (SAKK) töös ning peeti läbirääkimisi ESAÜ partneritega edaspidise koostöö võimaluste osas. Tehti

koostööd Baltimaade ja Põhjamaade IIA-dega ning osaleti Euroopa IIA-de CEO-de töögrupi töös.

Sisukord

ESAÜ 15nda juubeliaasta üldkoosolek	1
ESAÜ juhtimine alates 14.05.2015.....	3
ESAÜ liikmeskond	5
ESAÜ on kolinud.....	5
Muudatused ESAÜ komisjonide liikmetes.....	6
ESAÜ sotsiaalmeedias.....	6
Uued raamatud ESAÜ raamatukogus	6
Ülevaade audititarkvara töörühma tegemistest	7
ESAÜ koostöö ECIIA ja EUROSAlga.....	8
Arvestusalaste uurimustööde konkurss 2015	9
ESAÜ koolituskava – III kvartal	10
ESAÜ aastakonverents 2015	11
ECIIA aastakonverents 2015.....	12
IIA konverents 2016.....	12
Sertifitseerimine (II-III kv 2015)	13
Registreerimistasuta CIA eksamile.....	13
Uus IIA poolt väljaantav tunnustus	13
Siseaudiitori täiendusõppe kohustus	14
Välishindamised	14
Infohommik "Ettevõttesisene infovargus"	16
Külla kolleegile Eesti Kohtuekspertiisi Instituuti	16
Siseauditi üksuste juhtide seminar NordicLight	19
IIA rahvusvaheline konverents 2015 Vancouveris	20
IV Sisekontrolli aastakonverents.....	21
2015 Global Council Pekingis.....	21
Rahvusvahelised kutsetegevuse raampõhimõtted (IPPF) täienesid.....	22
Uued IIA rakendussuunised	23
Tegevusjuhend GTAG 3 on täienenud.....	23
Kvaliteedi tagamise tegevusjuhised on uuenenud.....	23
Edu saavutamine muutuv maailmas: 10 siseauditeerimise imperatiivi	24
IIA standardid: miks nad on olulised?.....	24
IIA uus juhatuse valitud	25
IIA 2014. aasta aruanne: muutuste agendid	25
COSO sisekontrolli raamistiku ja kolme kaitseliini mudeli ühendamine.....	25
Ilmus IIA 2015 aasta Global Pulse Report.....	25
Põllumajandusministeeriumi siseauditi osakonna tutvustus	26

Ühingu tegevuste paremaks korraldamiseks ning tööpõhimõtetes ühtse lähenemise tagamiseks alustati ühingu tegevust reguleerivate kordade ajakohastamist ning uute loomist. Ühingu strateegia uuendamisel koostati tegevuskava ühingu põhikirjast ja strateegilistest eesmärkidest tulenevate ning IIA ees võetud ülesannete täitmiseks. 2014. aasta lõpul sõlmiti uus koostööleping IIA-ga.

Kokkuvõttes oli juhatusel ja tegevjuhil vägagi aktiivne aasta ühingu eesmärkide täitmiseks. Täpsemalt saab 2014. aasta tegevustest lugeda ESAÜ tegevusaruandest. Aasta lühikokkuvõtet saab lugeda ka ESAÜ infolehe eelmises numbris.

Ühingu revisjonikomisjonil ei olnud majandusaasta aruande osas märkusi ning üldkoosoleku hääletusega aruanne kinnitati.

Olulise üldkoosoleku päevakorra punktina esitas juhatus oma ettepanekud **ESAÜ põhikirja muutmiseks**, mille üldkoosolek heaks kiitis. Põhilised muudatused hõlmasid järgmist:

- IIA ja ECIIA viidete täpsustamine;
- mittetulundusühingute seaduse põhimõtete kajastamine selguse loomiseks;
- üldkoosoleku ülesannete sõnastuse täpsustamine;
- liikmelisuse peatamine;
- liikmetasude temaatika;
- auliikmete käsitlemine;
- mõistete korrigeerimine;
- keeleline toimetamine ja sõnastuse lihtsustamine.

Päevakorra viimase punktina **valiti ESAÜ juhatusse uued liikmed**. Liikmekandidaadid tutvustasid ennast ning üldkoosolek otsustas

ESAÜ TEGEMISED JA UUDISED

nimetada uuteks juhatuse liikmeteks Ellen Kass, Elsa Leiten, Krista Nelson, Mare Timian ja Roman Laidinen, tähtajaga kaks aastat.

Üldkoosolek lõppes ühispildi tegemisega ning tortisöömisega, millega **tähistati** ESAÜ asutamist **2. mail 2000. a.**

Pildil: Üldkoosolekul osalenud ESAÜ liikmed

ESAÜ juhtimine alates 14.05.2015

2015. aasta mais valitud **ESAÜ juhatuses** on viis liiget, kelle vastutusvaldkonnad on järgmised:

- **Elsa Leiten** – IIA kontaktisik, sertifitseerimisküsimused, Siseaudiitorite Kutsekomisjoni (SAKK) liige;
- **Ellen Kass** – Eestisesed koostöö- ja partnerlussuhted;
- **Krista Nelson** – finantsjuht;
- **Mare Timian** – liikmeskond, turundus ja kommunikatsioon;
- **Roman Laidinen** – väliskoostöö, spordisektsioon

Ühingu tegevjuhina jätkab **Mariliis Männik-Sepp**, kes ei ole juhatuse liige.

Allpool kõikide juhatuse liikmete lühitutvustused ning info rollide jaotumise kohta.

Pildil: Ellen Kass, Elsa Leiten, Mariliis Männik-Sepp, Roman Laidinen, Mare Timian ja Krista Nelson.

Elsa Leiten, CGAP

Töökogemus:

- al 2013 Tartu Ülikooli siseauditi juht
- al 2012 Viljandi Linnavalitsuse siseaudiitor
- al 2007 Haridus- ja Teadusministeeriumi siseauditi osakonna nõunik

Hariduskäik:

- Tartu Ülikool, BSc matemaatilise statistika erialal
- Tartu Ülikool, matemaatika- ja informaatikaõpetaja
- Tartu Ülikool, õigusteadus (pooleli)

Muu info:

- siseaudiitorite kutsekomisjoni liige
- Eesti KOV Siseaudiitorite Liidu liige
- Eesti Statistikaseltsi liige

Krista Nelson, CGAP

Töökogemus:

- al 2010. a Rahandusministeeriumi siseauditi osakonna juhataja
- al 2000. a Rahandusministeeriumi siseauditi osakonna siseaudiitor

Hariduskäik:

- Tartu Ülikool, ärijuhtimise magistriõpe (lõputöö kirjutamisel)
- Tallinna Ülikool, haldusjuhtimise bakalaureuseõpe
- Tallinna Majanduskooli õiguse eriala

Mare Timian

Töökogemus:

- al 2006 Eesti Rahvusringhääling, siseauditi valdkonna juht
- al 2001 Rahandusministeeriumi finantskontrolli osakond, audiitor

Hariduskäik:

- Tallinna Majanduskool, rakenduslik kõrgharidus õigusteaduses

Muu info:

- MTÜ Eesti Kvaliteediühing, juhatuse liige 2008-2012
- Diplomeeritud kvaliteedijuht al 2005

Roman Laidinen, CIA

Töökogemus:

- al 2014 AS Tallinna Vesi siseauditi juht
- al 2013 BLRT Grupp AS siseaudiitor
- al 2009 Olympic Casino Eesti AS riskijuhtimise analüütik
- al 2006 Ernst & Young finantsauditi konsultant ja vanemkonsultant

Hariduskäik:

- Tallinna Tehnikaülikoolis MBA programm (lõputöö kirjutamisel)
- Sisekaitseakadeemia tolli eriala

Täiendavate juhatuse liikmete valimine

ESAÜ juhatus kuulutab välja konkursi täiendavate liikmete leidmiseks ESAÜ juhatusse, kuna 14.05 toimunud üldkoosolekul juhatuse liikmeks valitud Ellen on tänaseks end palunud juhatuse tööst taandada.

ESAÜ põhikirjast tulenevalt on juhatuse liikmete arvuks 5-7.

Kui soovite juhatuse töös kaasa lüüa, palun saatke oma CV ja lühike vabas vormis motivatsioonikiri, kus on kirjeldatud, miks ja kuidas soovite ESAÜ tegemistesse panustada.

Ootame tagasisidet kahe nädala jooksul ehk hiljemalt 9. septembriks.

ESAÜ liikmeskond

26.08.2015 seisuga on Eesti Siseaudiitorite Ühingu 213 liiget.

Tervitame 2015. aasta II ja III kvartalis ühinguga liitunud uusi tegevliikmeid:

Uued liikmed:

- ✓ **Katrin Ojala**, MilectriaEst OÜ
- ✓ **Meelis Trepp**, Trev2 Grupp
- ✓ **Janina Nelovkova**, Tallinna Äripank
- ✓ **Siret Valk**, KPMG Baltics OÜ
- ✓ **Kristi Selgis**, Statoil Fuel&Retail Eesti AS
- ✓ **Age Kallas**, Lveira AS
- ✓ **Signe Kalamees**, Eesti Telekom AS

ESAÜ on kolinud

Pärast 15 tegevusaastat on ESAÜ kolinud püsivale büroopinnale, aadressil Tartu mnt 50, Tallinn.

Üldkoosolekul andsime liikmetele vihjeid ESAÜ võimalikust kolimisest ning juuni keskel teavitasime oma liikmeid kolimisest püsivale büroopinnale. Ametlikult on bürooruumid ESAÜ käsutuses alates 15. juulist, kuigi ESAÜ esimene seminar toimus uutes ruumides juba juunikuus.

ESAÜ on allüürnikuks Audiitorkogu uues büroos, kus ühingu käsutuses on üks töökoht ning vastavalt vajadusele ka seminariruum.

Sarnaselt ESAÜ-le on samal aadressil ka Eesti Raamatupidajate Kogu esindus. Loodame seeläbi edaspidi hoogustada kolme ühingu omavahelist koostööd.

Pilt: ESAÜ büroo asupaik alates 15.07.2015

Büroo asub 5. korrusel ning on jalutuskaugusel Tallinna Bussijaamast. Läheduses on ühistranspordi peatused ning maja kõrval asub ka väike parkla. Maja allkorrusel asub Vana Villemi Pubi ja lähikonnas veel mitmed toitlustusasutused.

Uues büroos toimuvad edaspidi enamik ühingu koolitustest ja seminaridest. Samuti ka juhatause, komisjonide ja erinevate töörühmade kokkusaamised.

Septembris on kavas Tartu mnt büroosse kolida ka ühingu raamatukogu, et raamatuid saaks mugavalt laenutada näiteks koolituspäevadel.

Hea meel on tõdeda, et muudatus ei too ühingule prognoositavalt uusi kulusid võrreldes senistega, kuna oleme arvestanud, et oma koolitusruumi omades saame vähendada mh seniseid kulutusi koolitusruumidele, eeldades senisel tasemel koolitamisaktiivsust.

Muudatused ESAÜ komisjonide liikmetes

Koolitus- ja arenduskomisjon

ESAÜ Koolitus- ja arenduskomisjon on koos käinud juba neli korda. Seoses senise komisjoni esimehe (Viljar Alnek) töökohavahetusega ning sellest tuleneva huvide konfliktiga, valiti komisjonile uus esimees.

Komisjoni tööd hakkab nüüdsest juhtima Piret Kustasson Eesti Posti siseauditi üksusest, kes oli siiani komisjoni liige. Viljar Alnek asus tööle KPMG Baltics OÜ-sse ning jätkab osalemist komisjoni töös tavaliiikmena.

Viimasel koosolekul kinnitati komisjoni põhikiri, mis on liikmetele kättesaadav ESAÜ kodulehel.

Eetikakomisjon

Viljar Alnek oli töökohavahetuseni ka ESAÜ Eetikakomisjoni esimees. Vältimaks huvide konflikti taandas ta ennast ka eetikakomisjoni tööst. Uueks komisjoni liikmeks valiti ESAÜ juhatuse otsusega Karin Rätsep, kes on Bigbank AS siseauditi juht. Eetikakomisjoni kuuluvad veel Juhan Kull (Eesti Pank) ja Kristi Vinkel (AS Tallinna Sadam).

ESAÜ sotsiaalmeedias

Kas teadsite, et ESAÜ-l on LinkedIn'i ja Facebook'i konto?

Lisaks ESAÜ kodulehele jagame siseauditi alaseid uudiseid ja teavet ühingu tegevuste kohta ka nende kanalite kaudu.

Audiitorkogu on edastanud ESAÜ-le üleskutse liituda Audiitorkogu Facebook'i lehega, et saada teavet välisauditi maailmas toimust. Audiitorkogu koduleht on hetkel arenduses ja seoses sellega on värke info kättesaadav Facebook'i vahendusel.

Uued raamatud ESAÜ raamatukogus

ESAÜ raamatukogusse on 2015. aasta II kvartalis saabunud järgmised uued väljaanded:

1. **Lessons Learned on the Audit Trail** (R. Chambers);
2. **Bribery: Identify Hidden Risks in Your Organizations** (D. O'Regan);
3. **Become a Strategic Internal Auditor: Tying Risks to Strategy** (P. L. Walker);
4. **Financial Planning and Budgets: Understanding the Auditing Process** (C. Odermatt, T. Flüeler);
5. **Mergers, Acquisitions, and Sales: How Internal Audit Adds Value and Effectiveness** (C. Pitchford);
6. **Auditing Social Media: A Governance and Risk Guide** (Peter R. Scott, J. Mike Jacka);
7. **COSO Internal Control – Integrated Framework: Turning Principles Into Positive Action** (L. Rittenberg, C. Emeritus).

Raamatukogust väljaannete laenutamine on ESAÜ liikmetele tasuta. Huvipakkuva teose laenutamiseks tuleb ühendust võtta ESAÜ raamatukoguhoidja Evelin Pungas'ega e-posti aadressil: raamatukogu@siseaudit.ee.

Ülevaade audititarkvara tööühma tegemistest

Autor: Maria Ottesson, CGAP,
Keskkonnainvesteeringute Keskus

Kui te kuulute nende siseaudiitorite hulka, kes oma töö planeerimiseks ja dokumenteerimiseks kasutab suurt hulka erinevaid Wordi ja Exceli faile, siis järgnev jutt võib teile huvi pakkuda.

Taustaks: Audiitorkogu poolt on 2013/2014 aastal välja töötatud vandeaudiitorite töövõtude dokumenteerimise eritarkvara E-dok. Tarkvara eesmärgiks on muuta vandeaudiitorite tööd efektiivsemaks ja tõsta töö dokumenteerimise kvaliteeti.

Projekti finantseeriti Šveitsi-Eesti koostööprogrammi vahenditest ning seisuga 30.06.2014 on Audiitorkogule eraldatud 33 000 eurot projektijuhtimisega seotud kulude katteks ja arendustöödeks 169 460 eurot. Projekti lähteülesanne koostati 2013. a kevadel. Audititarkvara arendamise eest vastutas InversionSoftware OÜ arendusmeeskond.

Mitmes keeles (eesti, inglise, vene) töö dokumenteerimist võimaldavat tarkvara E-dok saab kasutada auditi ja ülevaatusena kui ka muude kindlustandvate töövõtude ning kokkuleppeliste toimingute dokumenteerimiseks. Samuti saab seda kasutada üldisema projektijuhtimise, info jagamise või säilitamise otstarbel.

Tarkvara puhul on tegemist mitme kasutajaga sama projektiga tööd võimaldava klient-server lahendusega, mis toetab töötamist ka võrguühenduseta režiimis.

Tarkvara aitab siduda töövõtu käigus tekkivad eraldiseisvad dokumendid ühtsesse

terviksüsteemi, mis annab kasutajale kiire ülevaate, kas kõik vajalikud tööülesanded on täidetud ning milline on erinevate tööülesannete staatus.

E-dok audititarkvara on välja töötatud tuginedes välisaudiitorite vajadustele, kuid seda oleks võimalik kohaldada ka siseaudiitorite vajadusi silmas pidades ja töö eripära arvestades. E-dok aitab koondada kogu auditiga seotud dokumentatsiooni elektroonsesse keskkonda, vormistada tööpabereid, genereerida aruandeid. See aitab kokku hoida audiitorite aega ning vältida eksimusi.

Tulenevalt eelpool kirjeldatud asjaoludest tegi ESAÜ selle aasta märtsis üleskutse liikmete leidmiseks tarkavara töögrupi. ESAÜ töögrupi eesmärk on hinnata vajadusi Audiitorkogu poolt loodud tarkvara arendamiseks, et see vastaks ka siseaudiitorite töö iseloomule.

Töögrupi esindajad käisid Audiitorikogus E-doki tutvustamisel. Pärast seda jäi töögrupi tegevuse aktiivsus mingiks ajaks soiku. 14.05.15 tegid Audiitorkogu esindajad ka ESAÜ üldkoosolekul osalejatele E-doki audititarkvara presentatsiooni. Taas tekkis mõte, et seda programmi, mis on hetkel seadistatud vandeaudiitorite töövõtte silmas pidades võiks täiendada siseauditi jaoks sobiva funktsionaalsusega.

Pärast ESAÜ üldkoosolekut on tarkavara tööühma liikmed kaks korda koos käinud ning mitmeid kordi arutanud teemat e-kirja teel. Praeguse seisuga on töögrupis aktiivselt osalenud Janno Kase, Margit Krieger, Maria Ottesson, Merili Kiipus ja Piret Lantin. Marilin Pikaro abistab töögruppi distantilt. ESAÜ juhatuse poolt on töögrupis osalemiseks soovi avaldanud Mare Timian ja Roman Laidinen.

Töögrupi kohtumistel kaalusime erinevaid variante ning otsustasime mitte hakata kohe testima E-doki demoversiooni konkreetsete auditite sisestamisega (auditimetoodikad ja auditi tüübid on organisatsioonides erinevad, testimine on ajamahukas ja selle tulemus ei pruugi olla sobiv teistele siseaudiitoritele, kes kasutavad erinevaid metoodilisi lähenemisi).

Alustasime sellega, et kaardistasime siseaudiitorite soovid ja vajadused tuginedes IIA standarditele (alustades auditiumiversumist, lõpetades tähelepanekute seire ja kvaliteedi tagamisega). Töögrupi üks eesmärkidest on ka parimate praktikate kaardistamine ja üksteiselt õppimine.

Hetkel on töögrupp kirja pannud soovid ja ootused auditiprogrammi funktsionaalsusele lähtuvalt IIA standarditest ja siseauditi töö iseloomust. Ootuste kirjeldamisel oleme lähtunud sellest, et tarkvara peamine eesmärk on aidata siseaudiitoritel teha oma tööd efektiivsemalt ja kvaliteetselt (sh olla vastavuses IIA standardite nõuetega). Tarkvara peab sobima nii era- kui avaliku sektori siseaudiitoritele, peab võimaldama teha meeskonnatööd ning tagama sisestatud andmete konfidentsiaalsust.

Koostatud nimekirja alusel saab järgmise sammuna hinnata, mida olemasolev audititarkvara E-dok juba praegu võimaldab, milliseid arendusi on vaja juurde teha ja kui palju see maksma läheb.

Augustis kohtus töögrupp ESAÜ juhatuse liikmete Mare Timiani ja Roman Laidineniga edasiste sammude aruteluks (tarkvaraarenduste realistlikkus, maksumuse küsimused, finantseerimise võimaluste arutelu, potentsiaalsete kasutajate arvu tuvastamiseks küsitluse korraldamine, edasine koostöö

Audiitorkogu ja tarkvaraarendajatega jne). Üks olulisi kriteeriume edasiste sammude otsustamiseks on tarkvara kasutamise hind siseaudiitorile või siseauditi üksusele tulevikus ja potentsiaalne kasutajate hulk.

Kui tekkis huvi olemasolevat tarkvara lähemalt uurida ja katsetada, siis leiate audititarkvara demoversiooni: <https://demo-aud.inversion.ee/>.

Kui tunnete, et tahate liituda audititarkvara töörühmaga, siis andke oma soovist teada e-kirja teel: maria.ottesson@kik.ee.

ESAÜ koostöö ECIIA ja EUROSAiga

ECIIA ja EUROSAI 2014. aastal sõlmitud koostööleppel alusel on loodud võrgustik, mille Eesti poolse esindaja leidmiseks kuulutas ESAÜ juhatus selle aasta II kvartalis välja otsingu. Esindajaks valiti **Terje Keenberg Keskkonnaministeeriumist**.

Kontaktisiku ülesanded:

- ✓ EUROSAI-ECIIA kontaktisikute võrgustikule kokkuvõtlikku teabe jagamine Riigikontrolli ja ESAÜ suhete kohta ja / või avaliku sektori siseauditi küsimustes;
- ✓ EUROSAI-ECIIA koostöökomisjoni nõudmisel kokkuvõtliku teabe edastamine Riigikontrolli ja ESAÜ suhete ja / või avaliku sektori siseauditi küsimuste kohta;
- ✓ panustamine EUROSAI-ECIIA koostöö alastesse tegevustesse;
- ✓ arutamine EUROSAI-ECIIA kontaktisikute võrgustikule ühist huvi pakkuvatel teemadel IT-lahenduse kaudu (aruteluforum);
- ✓ infovahetus ESAÜ ja Riigikontrolli vahel.

Esmased kontaktid Riigikontrolli ja ESAÜ vahel on sel teemal juba loodud ning alus koostööle on tehtud. Riigikontrollist on kontaktisikuks finantsauditi osakonna auditijuht Eeli Lääne. Esmasel kohtumisel osales lisaks Andrei Katsuba Riigikontrolli samast osakonnast.

Kohtumise peamised märksõnad olid ühised koolitusvõimalused ning KOV-ide kaetus siseaudiitoritega. Põhjalikum arutelu edasise võimaliku koostöö teemal saab toimuma 8. septembri kohtumisel.

Arvestusalaste uurimustööde konkurss 2015 – vahekokkuvõte

Audiitorkogu, Rahandusministeeriumi, Raamatupidajate Kogu ja Siseaudiitorite Ühingu arvestusalaste uurimustööde konkurss 2015 kuulutati välja märtsis ning tööde esitamise tähtajaks oli juuni lõpp.

Konkursi eesmärgiks oli avardada tudengite teadmisi arvestusala valdkonnast ja julgustada neid uurimuste kirjutamisel. Töödelt oodati uutset lähenemist ja/või praktilisi ettepanekuid erinevate arvestusalaste probleemide lahendamisel või huvitavat vaatenurka teoreetilistele küsimustele.

Kui varasematel aastatel (alates 2011) on konkurssi korraldanud Audiitorkogu, Rahandusministeerium ja Eesti Raamatupidajate Kogu, siis sellel aastal lisandus nendele ka ESAÜ.

Käesoleva aasta uurimustööde konkursile esitati 53 tööd. Üle poole nendest on magistritööd ning töid esitati kuuest erinevast koolist. Konkursile laekub aasta-aastalt aina enam töid. Siseauditalaseid töid oli kaks ning need keskendusid siseauditi korraldusele kohalikes omavalitsustes. Lisaks keskendus üks töö auditikomiteele avaliku huvi üksustes.

- ✓ Laura Liisa Leppik (Tartu Ülikool) „Siseauditi korraldus kohalikes omavalitsustes“;
- ✓ Triinu Kaarna (Tartu Ülikool) „Siseauditeerimise areng ja selle täiustamise võimalused Eesti kohalikes omavalitsustes“;
- ✓ Tiiu Lauri (Tallinna Tehnikaülikool) „Auditikomiteed Eesti avaliku huvi üksuste näitel“.

Konkursile esitatud töid hindab komisjon, kuhu ESAÜ juhatusest kuulub Mare Timian.

Viis parimat tööd märgitakse ära auhindadega. Konkursi võitjad kuulutatakse välja 22. oktoobril toimival Eesti Raamatupidajate Kogu sügiskonverentsil.

Kindlasti toome järgmistes Infolehtedes Teieni konkursi tulemused ning lühikokkuvõtte huvitavamatest teemadest.

Tuleva aasta konkurss on plaanis kuulutada välja varem, et suunata rohkem tudengeid nii välis- kui siseauditi teemadel kirjutama.

ESAÜ infolehe toimetis:

* E-post: info@siseaudit.ee * Telefon 52 19 683
ESAÜ koduleht: www.siseaudit.ee

KOOLITUSINFO

ESAÜ koolituskava – III kvartal

Siseaudiitorite seminar „Praktikult praktikule“

5. seminar – 30. september 2015

Käsitletav teema: **Töö teostamine** (IIA standard 2300)

- ✓ Informatsiooni kindlakstegemine
- ✓ Analüüs ja hindamine
- ✓ Informatsiooni dokumenteerimine
- ✓ Järelvalve teostamine töö üle

Maht: 5 CPE

Koht: Tartu mnt 50, viies korrus.

Lektorid: Veronika Heinmets, CIA (Tallinna Kaubamaja AS) ja Kai Paalberg, CGAP (Rahandusministeerium)

6. seminar – oktoober 2015

Teemad (IIA standardid 2400, 2500, 2600)

- Tulemustest teavitamine
- Seire teostamine
- Otsus juhtkonna riskide aktsepteerimise kohta

Argumenteerimisoskused siseaudiitoritele (3. grupp)

Aeg: 17. september

Maht: 7 CPE

Koht: Telliskivi Loomelinnak.

Lektorid: Margo Loor, MTÜ Eesti Väitlusselts (Eesti kõige kogenum mõtlemis-, kõne- ja väitlusoskuste koolitaja).

Infohommikud

BCM teemaline infohommik

Aeg: 23. september 9.30-12.30

Lektor: Aalo Kukk, Eesti Panga riskijuht

Koht: Tartu mnt 50 viies korrus.

Pettuseriski teemaline infohommik

Aeg: 7. oktoober 9.30-12.30

Koht: Keskkonnainvesteeringute Keskus

Teemaks punased lipukesed, ohumärgid.

Täpne informatsioon koolituste ja muude ürituste kohta on leitav ühingu kodulehelt: <http://siseaudit.ee/uudised/koolituskava>

EESTI KVALITEEDIÜHING

2015.a. sügisel toimuvad järgmised lühikoolitused:

- ISO 9001:2015 ABC (läbiviija Andro Kivistik) - 23. september

- PROTSESSIJUHTIMISE ABC (läbiviija Siret Kegel) - 30. september

- LEAN ABC (läbiviija Kaarel Krinal) – 28. oktoober

- EFQM ENESEHINDAMISE ABC (läbiviija Enely Prei) – 3. november

- LEAN SIX SIGMA ABC (läbiviija Kaarel Krinal) – 25. november

Koolitused toimuvad Eesti Kvaliteediühingu ruumides Mustamäe tee 4, Tallinn (Eesti Talleksi maja, II korrus tuba 212).

Koolitused algavad kl 13.00 ja kestavad ca 3 tundi.

Kvaliteedijuhi pädevuskoolitus 2015/2016

- ✓ Kursus toimub koostöös TTÜ-ga;
- ✓ Aeg: 23. septembrer2015 kuni 5. mai 2016.

Kvaliteediarendaja arenguprogramm 2015/2016

- ✓ Programm toimub koostöös Asko Taluga (Selgus OÜ);
- ✓ Aeg: 22. oktoober 2015 kuni 12. mai 2016.

EFQM assessorite väljaõppe kursus

- ✓ EFQM assessorite praktiline väljaõppe kursus toimub 3-päevase EFQM koolitusprogrammi alusel ja on suunatud neile, kellele pakub huvi EFQM Excellence Model ning assessorlus;
- ✓ Aeg: 14.-16.september 2015.

„Leading a Lean transformation“

- ✓ 17. septembril (1-päevane)
- ✓ Koolitus keskendub MUDA ja MURI tüüpi raiskamise tüüpidele.

„Managing the LEAN transformation“

- ✓ Kursus toimub kahe 2-päevase sessioonina (19.-20. okt ja 23.-24. nov)
- ✓ Kursus keskendub LEAN-põhimõtete ning nende rakendamise õpetamisele juhtidele, kelle vastutusalas on konkreetse tegevuse juhtimine (tootmine, teenindus jmt).

Lisainfo: www.eaq.ee

ESAÜ aastakonverents 2015

22.-23. Oktoobril toimub Tallinnas Swisshotel konverentsikeskuses Eesti Siseaudiitorite Ühingu 15. aastapäevale pühendatud konverents.

ESAÜ aastakonverents:

- ✓ on siseaudiitorite ja siseauditi valdkonnast huvitatud inimeste aasta tippsündmus, kus käsitletakse aktuaalseid ja põnevaid teemasid;
- ✓ võimaldab osaleda aruteludes, saada vastuseid ennast huvitavatele küsimustele ja kujundada üheskoos siseaudiitori kutseala tulevikku Eestis;
- ✓ võimaldab luua ja uuendada kontakte kolleegidega nii Eestist kui teistest Euroopa riikidest.

Aastapäevakonverentsi esinejate ring on rahvusvaheline ja käsitletavad teemad mitmekesised. Võõrkeelsed ettekannetel on eesti- inglise sünkroontõlge.

Kõik konverentsil osalejad on oodatud osa võtma 22. oktoobri õhtul toimuvast ESAÜ 15ndat juubeliaastat tähistavast vastuvõtust.

Soodushinnaga saab konverentsile registreerida 31. augustini.

Vaata konverentsi reklaami ESAÜ Infolehe tagakaanel ning detailsemat programmi kodulehel:

<http://www.siseaudit.ee/konverents2015>

Konverentsi toetavad:

ECIIA aastakonverents 2015

ECIIA käesoleva aasta siseauditeerimise alane Euroopa konverents toimub 20.-22. septembril Pariisis. Ürituse toob ECIIA Teieni koostöös IFACI-ga. Konverentsile oodatakse üle 600 osaleja üle 50st riigist. Toimuvad 11 paralleelset sessiooni, 22 töötuba, üles astub enam kui 50 erinevat esinejat ning planeeritud on 14 kohtumistsponsorite poolt.

Hind IIA liikmetele on 1500 eurot (koos maksudega) ning mitteliikmetele 1860 eurot (koos maksudega). Gruppidele kehtivad hinnasoodustused (alates 10 inimest).

Täpsem info: <https://ecia2015-paris.eu>

Konverentsi promovideo:

<https://www.youtube.com/watch?v=iBGj72HxRII>

IIA konverents 2016

2016. aasta rahvusvahelise konverentsi teema on *"Internal Audit Rising ... 75 Years of Progress Through Sharing,"*

✓ **N - Networking.** Võimalusluua suhteid 2,500+ kolleegiga üle maailma.

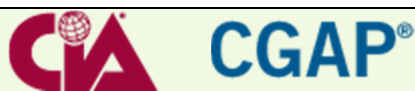
- ✓ **Y - Yes!** Ütle "jah" 2016. aasta rahvusvahelisel konverentsil osalemisele New York City's on Javitsi Center'is 17.-20 juulil 2016.
- ✓ **C - Celebrate.** Ära jäta kasutamata võimalust osaleda IIA suurel 75. aastapäeva tähistamisel.

SERTIFITSEERIMINE

Sertifitseerimine (II-III kv 2015)

Toome esile ja õnnitleme ESAÜ liikmeid, kes on saanud rahvusvahelise sertifikaadi ja/või kellele on omistatud siseaudiitori kutse või kutsetase.

CIA sertifikaat:

- ✓ **Roman Laidinen**, AS Tallinna Vesi
- ✓ **Urmas Sadu**, Danske Bank ASEesti

CGAP sertifikaat:

- ✓ **Virve Rukholm**, Siseministeerium
- ✓ **Terje Keerberg**, Keskkonnaministeerium
- ✓ **Riina Karm**, Alexela Group OÜ

Avaliku sektori siseaudiitori (ASSA) kutsetase omistati:

- ✓ **Tiina Kralla**
- ✓ **Maarja Roose**, Siseministeerium
- ✓ **Virve Rukholm**, Siseministeerium
- ✓ **Kärt Vahtra**, KPMG Baltics
- ✓ **Terje Keerberg**, Keskkonnaministeerium

Atesteeritud siseaudiitori kutse omistati:

- ✓ **Roman Laidinen**, AS Tallinna Vesi

Tabel: pärast eelmise infolehe numbri ilmunist sertifikaadi saanud siseaudiitorite andmed.

Täielik nimekiri sertifitseeritud ESAÜ liikmetest: <http://siseaudit.ee/sertifitseerimine/sertifitseeritud-siseaudiitorid>

Registreerimistasuta CIA eksamile

IIA poolt on tulnud hea uudis kõigile kutseeksamite sooritajatele.

31. augustini 2015 saab registreeruda eksami registreerimistasu maksmata CIA eksamitele.

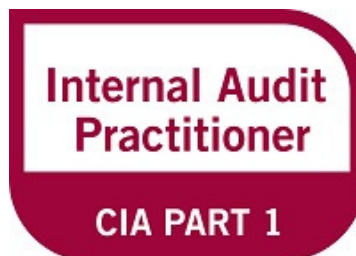
Võimalik kokkuhoid on kuni 200 dollarit. Eriti soodne on eksamit sooritada ESAÜ liikmena, sest siis kohalduvad eksamtasule soodsad IIA liikme hinnad.

Eksamile registreerumine toimub IIA Certification Candidate Management System'i (CCMS) kaudu (IIA kodulehe vahendusel).

Täpsem info IIA kodulehelt:

<https://global.theiia.org/certification/CIA-Certification/Pages/CIA-Certification.aspx>

Uus IIA poolt väljaantav tunnustus – Internal Audit Practitioner

IIA on välja töötanud uutele ja siseaudiitorina rotatsiooni korras töötavatele isikutele sobiva uue tunnustuse.

„Internal Audit Practitioner“ nimetust kandev tunnustus omistatakse Certified Internal Auditor® (CIA®) esimese eksami (kolmest eksamist) edukalt sooritanud isikule. Vastav tunnustus annab tunnistust sellest, et omandatud on siseauditi alased baasteadmised.

Täpsem info:

<https://global.theiia.org/certification/CIA-Certification/Pages/CIA-Certification.aspx>

Siseaudiitori täiendusõppe kohustus

Vastavalt audiitortevuse seaduse § 67 lõigetele 3 ja 4 on avaliku sektori siseaudiitorid ja atesteeritud siseaudiitorid kohustatud osalema ESAÜ või Audiitorkogu korraldatavas või Siseaudiitorite kutsekomisjoni (SAKK) tunnustusega täiendusõppes vastavalt 20 või 40 akadeemilist tundi aastas.

Audiitortevuse seaduse § 67 lõike 2 kohaselt võib rahandusminister määrusega kehtestada siseaudiitorite täiendusõppe korra, kuid taolist korda pole kehtestatud. Samuti pole ESAÜ ega SAKK seni eraldi tunnustanud ühtki koolitajat ega koolitusprogrammi.

Tänaseks on SAKK jõudnud seisukohale, et vastava määruse kehtestamiseks puudub vajadus, kuna Eestis kohaldamiseks sobib IIA reeglistik, mis on kooskõlas seadusega ega vaja kohalike erandite tegemist. Samal põhjusel pole ESAÜ ega SAKK jaoks otstarbekas koostada eraldi nimekirju tunnustatud koolitajatest ega koolitusprogrammidest.

SAKK loeb audiitortevuse seaduse § 67 lõigete 3 ja 4 mõistes tunnustatuks koolitused, mis vastavad IIA haldusdirektiivi nr 4 nõuetele. Koolitatu peab vajadusel suutma koolituse nõuetele vastavust tõendada.

IIA haldusdirektiivi nr 4 (Pideva enesetäiendamise nõuded kõikidele kutsetunnistuse programmidele) leiate ESAÜ kodulehelt (eesti keelsena):

www.siseaudit.ee/sertifitseerimine/pideva-enesetaiendamise-nouded

Välishindamised

Siseauditi üksuse tegevus on kooskõlas IIA standarditega

Tunnustame siseauditi üksuseid, kes on läbinud kvaliteedi välise hindamise.

Kvaliteedihindamise läbinud asutuste loetelu on toodud ESAÜ kodulehel:

<http://www.siseaudit.ee/kvaliteedihindamine/kvaliteedihindamise-labinud-asutused>

Välishindamiste läbiviimist käsitleb IIA Standard 1300 „Kvaliteedi tagamise ja täiustamise programm“.

IIA Standard 1312 „Välishindamine“ sätestab, et välishindamisi peab korraldama vähemalt kord viie aasta jooksul, kasutades kompetentset ja sõltumatut organisatsioonivälist hindajat või hindamismeeskonda. Kvaliteedi välishindamisi teostavad ESAÜ, audiitorühingud ning avalikus sektoris ka Rahandusministeerium.

ESAÜ-l on hea meel tunnustada Põllumajandusministeeriumi ja Eesti Haigekassat.

Õnnitleme välishindamise eduka läbimise puhul!

Põllumajandusministeerium

Põllumajandusministeerium läbis 2015. aasta esimeses pooles kvaliteedi välishindamise. Hindamise viis läbi Rahandusministeeriumi finantskontrolli osakond enesehindamise sõltumatu kinnitamise teel.

Välishindamise tulemusena jõuti järeldusele, et Põllumajandusministeerium siseauditi osakonna tegevus (sh auditeeriva asutuse tegevus) on:

- ✓ olulises vastavuses valdkonda reguleerivate õigusaktidega ning osakonna tegevust reguleerivaddokumendid on olulises osas piisavad ja asjakohased;
- ✓ tulemuslik põhimääruses ning muudes osakonna tegevust reguleerivates dokumentidessätetatud ülesannete täitmisel;
- ✓ tõhus ja mõjus pakutavate kindlustandvate ja nõudandvate tööde osas.

Siseaudiitorite kasutatavad töövõtted ja tehnikad ning teadmiste ja kogemuste kogum ontööülesannete täitmiseks olulises osas asjakohased.

Käesolevast infolehest leiate ka Põllumajandusministeeriumi siseauditi osakonna tutvustuse.

Eesti Haigekassa

Eesti Haigekassa läbis kvaliteedihindamise samuti 2015. aastal. See oli Haigekassa jaoks juba järjekorranumbriks kolmas välishindamine. Esimene hindamine toimus juba aastal 2005 ning eelmine hindamineviidi läbi 2010. aastal.

Eesti Haigekassa siseaudit tellis välise kvaliteedihindamise audiitorbüroolt AS Deloitte Audit Eesti. Hindamine teostati enesehindamise sõltumatu kinnitamise teel.

Eesti Haigekassa kvaliteedihindamise tulemus oli järgmine:

„Kinnitame Eesti Haigekassa siseauditi osakonna enesehindamise tulemused ja nõustume enesehindamise aruandes toodud järeldusega, et

osakonna tegevus on üldises vastavuses siseauditeerimise definitsiooni, eetikakoodeksi ja siseaudiitori kutsetegevuse Standarditega“.

IIA standardite 1321 ja 2430 kohaselt võivad Põllumajandusministeeriumi siseauditi osakond ja Eesti Haigekassa siseauditi üksus oma tegevuses ja aruannetes kasutada väljendit „vastavuses siseaudiitori kutsetegevuse Standarditega“.

Info, millised asutuse on veel IIA Standardite kohase kvaliteedi välishindamise läbinud, leiate ESAÜ kodulehelt:

<http://siseaudit.ee/teenused/kvaliteedihindamine/kvaliteedihindamise-labinud-asutused>

Soovime olla Teie usaldusväärne partner kvaliteedi küsimustes

ESAÜ pakub oma kvaliteediteenustega organisatsioonidele lisaväärtust, kasutades IIA parimate praktikate kogumikku.

ESAÜ kvaliteediteenused:

- kvaliteedi tagamise ja täiustamise programmi alane koolitustegevus;
- kvaliteedihindamise teemaline nõustamine;
- täielik välishindamine;
- sisemise hindamise sõltumatu väline kinnitamine.

Järgime IIA standardeid ning IIA kvaliteedihindamise metoodikat.

Info:

<http://www.siseaudit.ee/kvaliteedihindamine> Pakkumised: info@siseaudit.ee

Infohommik "Ettevõttesisene infovargus: müüt või tegelikkus"

Autor: Tarmo Mersemaa, ESAÜ liige, AS PricewaterhouseCoopersAdvisors

29. aprillil viisid ESAÜ ja AS PricewaterhouseCoopersAdvisors (edaspidi PwC) läbi hommikukohviseminari teemal "Ettevõttesisene infovargus: müüt või tegelikkus". Aruteluseminaril keskenduti eelkõige kasutajaõiguste haldamisega seotud riskidele, tüüpilistele puudustele kontrollikeskkonnas ning jagati teineteise kogemusi, kuidas tõhusalt kasutajaõigusi juhtida.

Arutelule olid sedapuhku osalema oodatud eelkõige erasektori kogemusega riski- ja siseauditijuhid ja nii leidis osalejate nimekirjast nii suuremate konsultatsioonifirmade-, riigiettevõtete-, börsiettevõtete-, panganduse-, tervishoiu- aga ka mõningate avalik-õiguslikud juriidiliste isikute esindajaid.

PwC poolt modereerisid arutelu Tarmo Mersemaa ja Mart Mäe ning üheskoos tõdeti, et nii regulatsioonide keerukuse kasvades, tehnoloogia kiire arengu, andmete turvalisuse ja privaatsuse nõuete tagamise, kulude pideva optimeerimise ning muude arengute taustal vajavad kriitilise väärtusega infovarad (nt kliendiandmed) järjest enam kaitset.

Olulisemaid riskikohti iseloomustavad järgmised asjaolud: rahaga seotud tehingud, väärtuslikele infosüsteemidele ja infovaradele laialdane ligipääs, töötajate suurem liikuvus, kolmandad osapooled (nt arendajad), ebaturvaliselt ülesse seatud võrgud ning madal teadlikkus.

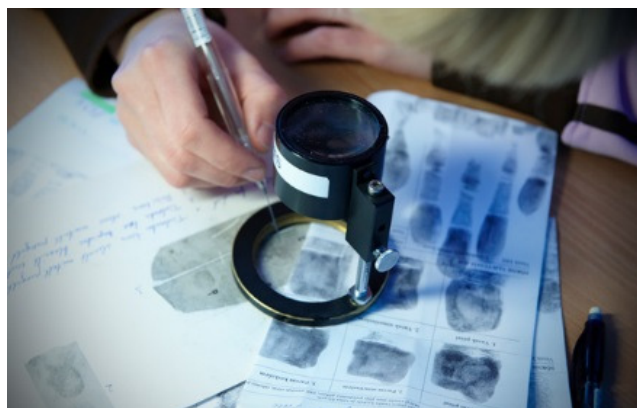
Seminarijärgselt kogutud tagasiside alusel leidsid osalejad, et selline formaat pakub häid võimalusi avatud ja asjalikuks suhtlemiseks, kus

on hea oma teadmisi ja kogemusi mõnuses seltskonnas testida. Järgmiste võimalike teemadena soovitatakse arutelusid pettusealastel teemadel, tegevuste edasiandmise (*outsourcing*) korraldamisega seotud riskide tuvastamisel ja juhtimisel, seotud osapooltega tehingute ning näiteks IT valdkonna auditeerimise korraldamisel.

Külla kolleegi „põllule“ Eesti Kohtuekspertiisi Instituuti

Autor: Terly Toomast, Justiitsministeerium

Ühel päikesepaistelisel, ent salakavalalt tuulisel aprillikuu reede lõunal (17.04) seadsid mitukümmend siseaudiitorit sammud Mustamäele Eesti Kohtuekspertiisi Instituudi (EKEI) poole, et tutvuda kodumaiste Sherlock Holmeside, Hercule Poirot'de ning CSI Kriminalistide salapärase argitööga.

Külalised võtsid vastu ja külaskäiku koordineerisid EKEI siseaudiitor Kertu Kulm ning kvaliteedijuht Merike Rump. Viimane tutvustas ettekande vormis asutuse ajalugu, juhtimist, struktuuri, tegevusvaldkonda ja ülesandeid, rahvusvahelist koostööd ja aktuaalseid arenguid ning akrediteerimist ja asutusele omistatud sertifikaate.

Üldise faktina selgus EKEI erakordsus mitmekülgse organisatsioonina: ühes asutuses

töötavad alates 2008. aastast nii kohtuarstid kui ka kriminalistikaekspertiiside erinevate teadusharude eksperdid. Selline kompetentsi ühendasutus on rahvusvahelises võrdluses üsna ebatavaline: kohtuekspertiiside korraldamine on teistes riikides pigem organisatoorselt killustunud.

Tervituse ning asutuse tutvustamise järgselt suunati siseaudiitorite rühm tehnikaosakonna relvaekspertiiside korraldamise tööruumidesse.

Relvaekspertidid võtsid külalisi vastu suures ruumis, milles visuaalse vaatlusel tulemusel oli ilmselge, et selles tehakse tööülesannete täitmiseks pauku. Kuigi ekskursiooni kestel praktilisi töövõtteid ei demonstreeritud (st pauku ei tehtud), selgitas ekspert ruumis olevate töövahendite

kasutamise eesmärgi ning nende ülesehituse loogikat.

Põnevust tekitas relvakogu, milles leidis erisuguseid objekte: näiteks relvad, mis nägid välja nagu ohutud pastapliiatsid ning kinnipeetava poolt käsitööna valmistatud kaunistatud püstol.

Seejärel mindi tutvuma jäljeeksperti, kes uurib jalatsi, mürdmisriista ja muude objektide jälgi ning võrdleb neid menetleja esitatud võrdlusmaterjaliga, tööpõlluga. Tema ülesandeks võib olla ka samaliigiliste jälgede alusel erinevate sündmuskohtade omavaheline sidumine, selgitamaks näiteks, kas vargused on toime pannud ühed ja samad isikud. Jäljeeksperti uurimisobjektid on üldjuhul

kaudsed (nt sündmuskoha jälgede tõmmised, fotod), samas on eksperdile analüüsimiseks toodud ka sündmuskoha põranda linoleum. Ekspert näitas külalistele kaasaegset spetsiaalset skannerit, millega saab želatiinkiledele jäädvustatud jälgi digitaalselt töödelda ning analüüsida.

Võõrustavad kolleegid viisid siseaudiitorid tutvuma järgmiste jälgedega – sõrmejälgedega. Vastav ekspert võttis külalised vastu ruumikas toas, kus lisaks töölaudadele oli ka arvukalt kartoteegikappe.

Selgus, et nendes säilitatakse kaarte ligi 150 000 isiku sõrme- ja peopesajälgede kujutistest, mis omakorda moodustavad riikliku sõrmejälgede registri. Kannatanute ja tunnistajate jälgi registris ei säilitata. Jäljed on digitaliseeritud ka

elektroonilisse registrisse.

Ekspertidid kasutavad nii kartoteek- kui ka elektroonilist registrit. Juhul, kui kahtlustatav on konkreetne isik, saab jälgede samasust paberkaardi alusel tuvastada. Kui kahtlustatav puudub, tuleb teostada elektroonne automatiseeritud otsing, mis selekteerib registriandmetest sada kõige sarnasemat kandidaatjälge, reastatud alates kõige sarnasemast. Seejärel tuleb eksperdil oma silmadega, võttes appi näiteks luup, selgitada võrreldava jälje ning otsitud kandidaatjälgede kattuvus.

Ekspert selgitas, et tavaliselt tuvastatakse täielik kokkulangevus kahe jälje vahel esimese kümne kandidaatjälje seast. Ekspertiis võib osutada

väga aeganõudvaks, kui jälgida on arvukalt, need on kehva kvaliteediga ning ühte võrdlust tuleb teostada mitmete kümnete kandidaatjälgedega. Siseaudiitoritel lubati piiluda ka ruumidesse, milles teostatakse laboratoorseid toiminguid esemetelt või pindadelt sõrmejälgede esile toomiseks ning nende fotografeerimiseks.

Viimasena suunduti külla dokumendiosakonna ekspertidele. Esmalt tutvustati siseaudiitoritele käekirjaekspertiisi valdkonda. Tavapäraselt on eksperdi ülesandeks selgitada, kes on teksti või allkirja käsikirjaliselt kirjutanud isik ning kas tekstid või allkirjad on kirjutatud üks või erinevad isikud. Vaidlustatud dokumentide (tavapäraselt lepingud, testamendid, volikirjad jms) käekirja analüüsimiseks vajab ekspert ka võrdlusmaterjali.

Ekspert tõi esile praktilise probleemi vanemate inimeste kirjutatud testamentide uurimisega: sageli on keeruline leida isiku käekirja kohta teisi näidiseid, kuna vanemad inimesed kirjutavad harva. Ettekandes esitati erinevaid näiteid isikute allkirjadest ning soovitati vältida teiste isikute poolt lihtsalt jäljendatava allkirja kasutamist. Enda huvides võiks allkirjas olla välja kirjutatud nii ees- kui perekonnanimi ning nime kirjatähtede võib lisada ilustusi. Käekirjaekspertid kasutavad objektide uurimiseks luupi ning mikroskoopi.

Tavapäraselt annavad ühe objekti kohta hinnanguid mitu eksperti, kujundatud arvamusi võrreldakse ning kujundatakse ühine seisukoht. Arvamuse formuleerimiseks kasutatakse viieastmelist skaalat, millega hinnatakse vaidlustatud dokumendiga seotud hüpoteesi tõenäosust. Ekspert märkis, et kategoorilise arvamuse andmine dokumendi on kohta on harv praktika.

Veel tutvustati siseaudiitoritele dokumendiekspertiisi valdkonda. Ekspertiisi eesmärgiks on selgitada dokumendi (nt isikut tõendavad dokumendid, paberraha) või selle osade õigsust ning valmistamise meetodite ja materjalide päritolu. Näiteks uuritakse dokumendi paberi füüsikalisi omadusi, kasutatud värvainete keemilist koostist, templi jälgi ja palju muud.

Ekspertiisiobjektidest anti külalistele füüsiliseks vaatluseks võltsitud eurokupüüre, eksperdid juhtisid tähelepanu võltsitud turvaelementidele. Ekspertid tõdesid, et dokumentide uurimisvaldkond on dünaamiline, kuna aasta-aastalt paranevad võltsijate tehnilised vahendid ja oskused ning eksperdid peavad arengutega sammu pidama. Seevastu käekirjaekspertide töövõtted on olnud ajas üsna muutumatud ning tehnoloogiliste abivahendite kasutamine tagaplaanil.

Mitmed külastatud eksperdid märkisid korduvalt nendepoolseid koolitustegevusi politseiametnikele kvaliteetse uurimismaterjali saamiseks, kuivõrd EKEI eksperdid ise üldjuhul sündmuskohal ekspertiisiobjekte kogumas ei käi. Tavapäraselt ei tea eksperdid oma töövõttude uurimismenetluste täpseid asjaolusid ning esitavad arvamusi-hinnanguid menetlejate poolt formaalselt edastatud teabe alusel. Samuti on ühe ekspertiisi korraldamine üldjuhul mahukas ning aeganõudev protseduur.

Seega ei ole hõbeekraanilt nähtud kirglikud tõised arutelud mõrvapaigas uurija, kriminalisti ning kohtuarsti vahel üldjuhul tegelikkusele vastavad ning võib arvata, et EKEI-d külastanud siseaudiitorid on oma lemmik krimisarja jälgides edaspidi oluliselt teadlikumad vaatajad.

Siseauditi üksuste juhtide seminar NordicLight 2015

Autor: Helen Anijalg, CIA, CGAP, CCSA, Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus

11-12. juunil kogunesid Skandinaavia ja Baltimaade siseauditi üksuste juhid Rootsi Johannesbergi lossi konverentsikeskusesse. Ürituse korraldas IIA Rootsi koostöös **Soome, Eesti, Taani, Norra, Läti, Leedu ja Islandi IIA** sõsarühingute kohtaktisikutega.

Kõrgetasemelise ürituse peaesinejaid olid IIA Global president Richard Chambers ja Eestiski mitmeid kordi varem käinud siseauditi guru Phil Tarling. Lisaks mitmeid teisi siseauditi staare, kellel töökogemust siseauditi vallas 20-40 aastat. Aukartustäratav kogemustepagas!

Pilt: Richard Chambersi raamatu esitus ja autogrammide jagamine.

Osalejaid oli üle 70 ja Eestist osalesid 4 inimest. Kõige rohkem oli loomulikult esindatud siseauditi üksuste juhte Rootsist, Norrast ja Soomest.

Ürituse pearõhk oli pandud lennukatele loengutele, hoogsatele ümarlauavestlustele, paralleelsessioonidena toimunud meistrikursustele ja rohkele *networking* võimalustele.

Meistrikursuse loengute slaidid on kõigile huvilistele kättesaadavad NordicLight kodulehel <http://www.ianordiclight.org/speakers-and-sessions/sessions/master-classes/>

Minu jaoks huvitavaimad mõtted sain oma märkmikusse kirja **Fredrik Kjellberg Mannheimeri** esitlusest "Assessment of the Strategy Execution Process", kes julgustas siseauditi juhte auditi plaani võtma ka strateegia elluviimise auditeerimist. Ta rõhutas, et millal iganes te plaanite seda auditeerida, ütleb juhatus teile alati, et praegu on halb aeg, et strateegia on just muutmisel või alles ollakse poolel teel. Aga just see olevatki õige aeg siseaudiitoritele selles olulises teemas kaasarääkimiseks.

Lisaks olid intrigeerivalt huvitavad **Dr. Sarah Blackburni** mõtted auditikomiteedest ja siseauditi üksuste koostööst huvigruppidega. Tema esitlus "Auditing Committees: Delivering Assurance, Creating Synergy" oli väga mitmetasandiline ja õpetlik, kuna ta ise on mõlemas rollis töötanud, nii siseauditi üksuse juhina erinevates organisatsioonides kui auditikomitee liikmena. Ühtlasi soovitaski ta siseauditi üksuste juhtidele, et väga huvitav ja kasulik kogemus oleks olla mõne teise organisatsiooni auditikomitee liige. Siseauditiüksuste juhtidel pidavat olemas olema

TAGASIVAADE TOIMUNUD SÜNDMUSTELE

kõik vajalikud oskused ja omadused olemaks ideaalsed auditikomitee liikmed.

NordicLight siseauditi juhtide seminar ärgitas koostöösoovi Skandinaavia ja Balti riikide vahel. Paneeldiskussioonil arutasime selle koostööformaadi tulevikku ja kõlas lubadus, et üritus võiks toimuda järgmine kord Soomes.

Pilt: Eesti osalejad Mihhail Sinani, Triin Tats, Helen Anijalg ja Airi Mark

Ma lahkelt lubasin, et siis oleks juba loogiline, et liigumegi geograafiliselt kellaosuti suunas ja ülejäämine kord toimub samalaadne üritus **Eestis**. Kas aga selline suurejooneline üritus saab toimuma igal aastal või kord kahe aasta jooksul, on veel lahtine.

Igatahes on meil võimalus initsiatiivi üles näidata ja pakkuda välja plaan, et NordicLight 2017 või

siis 2019 toimub Tallinnas, Pärnus või Tartus. Miks mitte?

Täpsem informatsioon toimunud üritusest: <http://www.ianordiclight.org/>

IIA rahvusvaheline konverents 2015 Vancouveris

2015. aasta IIA rahvusvaheline konverents toimus 5.-8. juulil Vancouveris, Kanadas. Osalejaid oli üle 2000 üle 95 erinevast riigist. Järjekorra numbrilt oli tegemist juba 74nda konverentsiga.

Konverentsil esitleti uusi rahvusvahelisi kutsetegevuse raampõhimõtteid (IPPF) ning 2015. aasta I kvartalis läbi viidud CBOK siseauditeerimise alase uuringu põhjal koostatud esimest raportit.

Toimunud konverentsi kohta saab täpsemalt lugeda: <https://ic.globaliia.org/about>

Järgmise aasta rahvusvaheline juubelikonverents toimub New Yorkis, USAs 17.-20. juulil ning kannab nimetust "*Internal Audit Rising: 75 Years of Progress Through Sharing*".

IV Sisekontrolli aastakonverents

Autor: Mare Timian, ESAÜ juhatuse liige, ERR siseauditi juht

"Minu inimesed - inspiratsioon ja hirm" - sellist pealkirja kandis 26.08.2015 toimunud IV Sisekontrolli aastakonverents. Korraldajaks Äripäev ning koostööpartneriks Siseaudiitor.ee.

Konverentsi sihtgrupiks olid lisaks siseaudiitoritele ka juhid ja raamatupidajad, kes tihtipeale puutuvad kokku alles väärtegude tagajärgedega ning peavad kas seaduse ees vastust andma või meedias selgitusi jagama.

Kulukaid pahandusi saab aga ennetada, kui nii juhtkond kui ka raamatupidamine on enam teadlikud pettuse riskidest.

Konverentsil jagati tippjuhi kogemusi, räägiti huvide konfliktidest, raamatupidamis- ja finantsandmetega vassimisest nii avalikus kui erasektoris, töötajate legaalsest jälgimisest ja tõendamisest ning muust asjakohasest.

Eesti Energia juhatuse esimees Hando Sutter tegi inspireeriva ettekande teemal, kuidas tippjuhi isiklik eeskuju ja ettevõtte väärtused, millest ka tegelikult lähtutakse, saavad pettuseriske ennetada.

Hando Sutteril oli häid näiteid oma töökogemusest kõrge töökultuuriga Norra ettevõttest ja põhjamaade äritavadest üldisemalt.

Mõtteid liikuma paneva ja osalejatelt palju küsimusi saanud ettekande tegi Marko Saag advokaadibüroost ATTELA teemal „Töötajate legaalsest jälgimisest ja tõendamisest“.

Reaalsed näited ja kaasused kõrvuti kohtulahendite ja seadusesilmas lubatuga. So

teema, mis aina enam hakkab meie teadvusesse ja igapäevaelu sügema, tõdes ka ettekandja.

Reas teemades puudub täna veel lõplik tõde, mis on õige ja mis on vale, aga selle selguse tood aeg.

Kõik konverentsil osalejad said ka ise kohapeal Sherlockit mängida ja petuskeeme tuvastada.

See oli huvitav ja hoogne viis konverentsile tulnuid koos mõtlema ja lahendusi leidma panna ning seda nad ka rõõmsalt tegid, sest tõde vajab ju väljaselgitamist!

Päris lõplikku tõde kohapeal aga ei selgunudki, see jäi igaühe kodutööks edasi mõelda.

2015 Global Council Pekingis

Järjekorranumbrilt kaheteistkümmes iga-aastane Global Council toimus 12.-15. aprillil Pekingis, olles kõigi aegade suurim omataoline üritus. Kohale oli tulnud 143 delegaati, seenior IIA juhti ning IIA Global peakorteri töötajat, esindades kokku 75 erinevat kohalikku IIA üksust. Eestit esindas ESAÜ juhatuse esimees Elsa Leiten.

Global Council andis kohalikele IIA üksustele võimaluse suhelda IIA peakorteri esindajatega. Üritusel osalejatel oli hea võimalus luua suhteid, sõlmida koostöö leppeid ja jagada praktikaid erinevate riikide esindajate vahel. Osalejad kaasati ka jõulisse IIA strateegia 2015-2020 nelja põhilise teema arutellu:

- *Capacity Building,*
- *Professionalism,*
- *Advocacy/IIA as a Leader,*
- *Sustainable Value.*

2015 Global Council kokkuvõttev aruanne on kättesaadav ürituse kodulehelt:

<https://global.theiia.org/about/about-the-ii/Pages/Global-Council.aspx>

IIA koduleht: <https://global.theiia.org/>
ECIIA koduleht: www.eciia.eu

Rahvusvahelised kutsetegevuse raampõhimõtted (IPPF) täiensesid

6. juulil 2015 Vancouveris Kanadas toimunud rahvusvahelisel siseauditeerimise alasel konverentsil esitles Rahvusvaheline Siseaudiitorite Instituut (IIA) uuenenud rahvusvahelisi kutsetegevuse raampõhimõtteid (IPPF).

International Professional
Practices Framework

Joonis: uuenenud rahvusvahelised kutsetegevuse raampõhimõtted

Seoses muudatustega rahvusvahelistes kutsetegevuse raampõhimõtetes on IIA uuendanud ka raampõhimõtete joonist.

Põhilised **muudatused raampõhimõtetes** on järgmised:

- ✓ siseauditeerimise missiooni lisandumine;
- ✓ siseaudiitori kutsetegevuse aluspõhimõtete lisandumine;
- ✓ üleminek tegevusjuhenditelt (*practiceadvisories*) rakendussuunistele (*implementation guides*).

Raamistiku **kohustuslikud juhised** hõlmavad järgmist:

- ✓ siseaudiitori kutsetegevuse aluspõhimõtted;
- ✓ siseauditeerimise missioon;
- ✓ siseauditeerimise definitsioon;
- ✓ rahvusvahelised siseauditeerimise kutsetegevuse standardid;
- ✓ eetikakoodeks.

Raamistiku **soovituslikud juhised** hõlmavad järgmist:

- ✓ **rakendussuunised** (*implementation guides*), mis asendavad tegevusjuhised (*practiceadvisories*);
- ✓ **täiendavad juhised** (*supplemental guidance*), mis asendavad tegevusjuhendid (*practice guides*).

Soovituslike juhiste eesmärk on olla abiks siseaudiitori kutsetegevuse aluspõhimõtete, siseauditeerimise definitsiooni, eetikakoodeksi ja standardite rakendamisel.

Rakendussuunised saavad olema detailsemad kui senised tegevusjuhised, abistades siseaudiitoreid standarditega vastavuse saavutamisel.

Täiendavad juhised esitavad detailed juhised siseauditeerimise kutsetegevuse elluviimiseks.

Alates uute raampõhimõtete jõustamisest käesoleva aasta juulis kuuluvad raamistiku soovituslike juhiste alla kõik tegevusjuhendid (*practice guides*), *Global Technology Audit Guides* (GTAGs) ning *Guidesto the Assessment of IT Risks* (GAIT).

Siseauditeerimise missioon

Kasvatada ja hoida organisatsiooni väärtust, tagades riskipõhise ja objektiivse kindluse andmise, nõuanded ning tervikvaate.

Siseaudiitori kutsetegevuse aluspõhimõtted

1. Siseaudiitor näitab üles ausust.
2. Siseaudiitor tegutseb pädevalt ja nõutava kutsealase hoolsusega.
3. Siseaudiitor on objektiivne ja ei lase end sobimatult mõjutada (on sõltumatu).
4. Siseaudiitor juhendab organisatsiooni strateegiatest, eesmärkidest ja riskidest.
5. Siseaudiitoril on asjakohane positsioon organisatsioonis ja piisavad ressursid.
6. Siseaudiitor teeb oma tööd hästi ja seda pidevalt täiustades.
7. Siseaudiitor suhtleb mõjusalt.
8. Siseaudiitor annab riskipõhist kindlust.
9. Siseaudiitor tegutseb läbinägelikult, ennetavalt ning vaatega tulevikku.
10. Siseaudiitor aitab kaasa organisatsiooni täiustamisele.

Täpsem teave rahvusvaheliste kutsetegevuse raampõhimõtete kohta:

<https://global.theiia.org/standards-guidance/Pages/New-IPPF.aspx>

Uued IIA rakendussuunised

Seoses muudatustega rahvusvahelistes kutsetegevuse raampõhimõtetes on IIA 2015. aasta juulis välja andnud kaks uut rakendussuunist, mis asendavad senised tegevusjuhendid:

- ✓ **Rakendussuunis 1000: Eesmärk, õigused ja kohustused ning vastutus;**
- ✓ **Rakendussuunis 2110: Valitsemine.**

Mõlemad dokumendid on peatselt ka eesti keelsena kättesaadavad.

Rakendussuunised on kättesaadavad: <https://global.theiia.org/standards-guidance/recommended-guidance/Pages/Newly-released-IPPF-Guidance.aspx>

Tegevusjuhend GTAG 3 on täienenud

IIA tegevusjuhendit GTAG 3 (Continuous Auditing: Coordinating Continuous Auditing and Monitoring to Provide Continuous Assurance) on täiendatud.

Uuendatud juhend on kättesaadav: <https://global.theiia.org/standards-guidance/recommended-guidance/practice-guides/Pages/GTAG3.aspx>

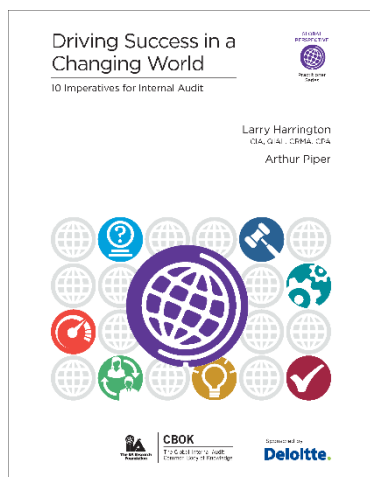
Kvaliteedi tagamise tegevusjuhised on uuenenud

IIA andis välja 9 uut ja täiendatud kvaliteedi tagamise alast tegevusjuhist (1300-1 kuni 1322-1), mis annavad siseauditi juhtidele ja siseaudiitoritele juhised jätkusuutlikku ja kõikehõlmava kvaliteedi tagamise ja täiustamise programmi (QAIP) loomiseks.

Uued tegevusjuhised on kättesaadavad:

<https://global.theiia.org/standards-guidance/recommended-guidance/Pages/Newly-released-IPPF-Guidance.aspx>

Edu saavutamine muutuv maailmas: 10 siseauditeerimise imperatiivi

2015. aastal läbiviidud CBOK uuringu tulemuste põhjal on koostatud esimene uuring.

„Edu saavutamine muutuv maailmas: 10 siseauditeerimise imperatiivi“ annab siseaudiitoritele teavet, kuidas professionaalselt areneda ja suurendada oma organisatsioonile antavat väärtust.

10 siseauditeerimise imperatiivi:

Juhtiv roll

1. Enneta huvirühmade vajadusi;
2. Loo tulevikku suunatud riskijuhtimise tavad;
3. Nõusta pidevalt juhtkonda ja auditikomiteed;
4. Ole julge.

Ootuste ennetamine

5. Toeta organisatsioonieesmärkide saavutamist;
6. Tuvasta, seira ja tegele esilekerkivate tehnoloogia ohtudega;

7. Kasuta auditi tulemuste toetamiseks enam andmete analüüsi;

8. Järgi IIA standardeid;

Täiuslikkusesse investeerimine

9. Investeeri endasse;

10. Värba, motiveeri ja hoida tugevat meeskonda.

Uuring on IIA liikmetele inglise keeles kättesaadav alates 6. juulist: <https://global.theiia.org/iia/Pages/Common-Body-of-Knowledge-CBOK.aspx>

Uues „Tone at the Top“ väljaandes – IIA standardid: miks nad on olulised?

Viimases IIA väljaandes „Tone at the Top“ antakse ülevaade sellest, miks IIA standardid on olulised.

Ajakirjas selgitatakse, kuidas standardite nende järgimine aitab

tagada, et organisatsiooni siseauditi üksus pakub efektiivselt asutusele vajalikke teenuseid.

„Tone at the Top“ on kaks korda kuus ilmuv IIA tasuta väljaanne (allalaetav IIA kodulehelt), mis on suunatud nõukogudele, auditikomiteedele ja tegevjuhtkonnale ning annab ülevaatlikku teavet ja suuniseid, kuidas tagada asjakohane „toon“ asutuse juhtstruktuurides sellistes valitsemisealastes teemades nagu eetika, riskijuhtimine ja korporatiivkultuur.

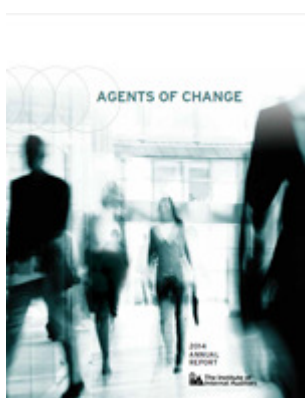
Ajakiri on kättesaadav:

<https://global.theiia.org/knowledge/Public%20Documents/TaT-July-Aug-2015.pdf>

IIA uus juhatus valitud

IIA valis uue juhatuse. Uueks juhatuse esimeheks perioodil 2015-2016 on Lawrence J. (Larry) Harrington, CIA, QIAL, CRMA.

IIA 2014. aasta aruanne: muutuste agendid

IIA 2014. aasta aruanne on valminud ja kättesaadav IIA kodulehel. Aruanne kannab nimetust „Muutuste agendid“.

Aruandest saab ülevaate, millist tööd IIA teeb, et IIA liikmed saaksid olla edukad muutuste elluvijad oma organisatsioonides. Aruanne on kättesaadav: <https://global.theiia.org/about/about-the-iia/Public%20Documents/IIA-2014-Annual-Report.pdf>

COSO sisekontrolli raamistiku ja kolme kaitseliini mudeli ühendamine

COSO (*The Committee of Sponsoring Organizations*) on välja andnud uue valge raamatu (*whitepaper*) teemal, kuidas integreerida COSO sisekontrolli raamistikku (*Internal Control – Integrated Framework*) ja kolme kaitseliini mudelit (*Three Lines of Defense Model*).

COSO mudel on ülemaailmselt leidnud laialast heakskiitu vahendina, kuidas efektiivsete sisekontrollide kehtestamise kaudu aidata asutustes riskide juhtida. Samas ei esitata

raamistikus lähenemist selle kohta, kes peaks olema vastutav raamistikus väljatoodud ülesannete eest.

Valge raamatu sisu keskendub sellele, kuidas kolme kaitseliini mudelis kirjeldatud riskide ja kontrolliga seotud ülesanded peaks organisatsioonis olema määratletud ja koordineeritud. Ehk annab vastuse küsimusele, kes peaks tegema mida / vastutama mille eest?

Dokument on kättesaadav COSO kodulehelt: <http://www.coso.org/documents/COSO-2015-3LOD-PDF.pdf>

Ilmus IIA 2015 aasta Global Pulse Report

Ilmus iga-aastase IIA uuringu 2015. aasta aruanne „*Global Pulse of Internal Audit: Embracing Opportunities in a Dynamic Environment*“.

Uuring tugineb 2015. aasta

1. kvartalis läbiviidud CBOK uuringu andmetele.

Uuring vaatab kaugemale tavapärasest auditite planeerimisest ning vaatleb seda, kuidas asutuse riskijuhtimine, aruandlus ja poliitiline surve mõjutavad siseauditeerimise eluala tuleviku perspektiivis.

Uuring on kättesaadav: <http://links.iia-communications.org/ctt?kn=95&ms=MTIwODE1NjAS1&r=NjM5NjQzMTQ2OTQ51&b=0&j=NTQzNzU5NTU5S0&mt=1&rt=0>

Põllumajandusministeeriumi siseauditi osakonna tutvustus

Autor: Margit Krieger, CGAP, ESAÜ liige, Põllumajandusministeeriumi siseauditi osakonna juhataja

Siseauditi korraldus

Põllumajandusministeeriumis on siseauditi osakond töötanud alates 2004. aastast. Seega sai eelmisel aastal täis kümme tegutsemisaastat, mis on avaliku sektori siseauditi funktsiooni arengu seisukohalt kindlasti märkimisväärne. Kuni 2013. aastani oli siseauditi osakonna ülesandeks siseauditeerimise, sh nii kindlust- kui nõuandvate tööde läbiviimise korraldamine ja koordineerimine ministeeriumis ning selle valitsemisalas. Lisaks oli moodustatud eraldi siseauditi üksus või nimetatud teenistusse siseaudiitor Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Ametis (PRIA), Veterinaar- ja Toiduametis, Põllumajandusuuringute Keskuses ning Veterinaar- ja Toidulaboratooriumis.

Alates 2013 a. juunist on osakonna töö ümber korraldatud selliselt, et ministeeriumi valitsemisalas on moodustatud siseauditeerimisega kaetusest tulenevalt kaks organisatsiooni.

Vastutus siseauditi kutsetegevuse korraldamise eest on jagatud järgmiselt:

- Põllumajandusministeeriumi siseauditi osakond korraldab ja viib läbi auditeid ning nõuandvaid töid ministeeriumis ja ministeeriumi valitsemisala asutustes, v.a PRIA-s;
- PRIA-s on eraldi siseauditi osakond, tulenevalt makseagentuurile Euroopa Komisjoni määrusega kehtestatud nõuetest.

Muudatused siseauditeerimise korralduses võimaldavad:

- keskenduda valitsemisala seisukohalt oluliste teemade auditeerimisele ja teha seda süsteemselt, hõlmates kõiki asutusi, keda auditeeritav valdkond või protsess puudutab;
- tagada siseauditeerimise kvaliteet ja vastavus rahvusvahelistele siseauditeerimise standarditele;
- luua siseaudiitoritele võimalused vajalike erialaste ja auditeeritava valdkonna põhiste kompetentside arendamiseks.

Lisaks täidab ministeeriumi siseauditi osakond Euroopa Kalandusfondi Auditeerimisasutuse ülesandeid ning Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondi ja Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondi Pädeva asutuse ülesandeid.

Auditeeritavad valdkonnad

Oma tegevustes keskendume eelkõige süsteemidele ja protsessidele, mis on seotud ministeeriumi põhivaldkondadega, milleks on:

- toiduohutus, loomade heaolu ja tervishoid ning taimetervis;
- põllumajandus, maaelu ja toiduainetööstus;
- kalandus.

KASULIKKU JA HUVITAVAT LUGEMIST

Samuti analüüsime ja hindame teemasid, mis on seotud toetavate valdkondadega, mis hõlmavad strateegilist planeerimist, finants- ja raamatupidamisarvestust, infotehnoloogiat, õigusloomet, personalijuhtimist, avalikke suhteid, varade ja dokumendihaldust.

2014. a. viidi kogu valitsemisalas läbi ligikaudu 100 auditit. Lisaks sellele auditeerivad ministeeriumi ja selle valitsemisala Riigikontroll, Euroopa Kontrollikoda ja Euroopa Komisjon.

Pilt: Põllumajandusministeeriumi siseauditi osakond (foto autor Triin Viljasaar)

Meie meeskond ja kvaliteet

Esimene väline kvaliteedihindamine viidi läbi 2008 a. AS PricewaterhouseCoopersAdvisors poolt ning järgmised 2010 a. ja 2015 a. Rahandusministeeriumi Finantskontrolli osakonna poolt.

Nüüdseks juba teist korda viimase viie aasta jooksul on positiivne märkida, et

Põllumajandusministeeriumi siseauditi osakonna tegevus on vastavuses siseaudiitori kutsetegevuse Standarditega ning me võime jätkuvalt kasutada aruannetes fraasi „Audit on läbi viidud vastavuses siseaudiitori kutsetegevuse Standarditega“.

Nende hindamiste tulemustest on meile endile kõige olulisem, et meie järjepidev töö on taganud

siseauditi funktsiooni vastavuse Standarditele ning juhtkond hindab siseauditit kui sõltumatut ja objektiivset partnerit, kes aitab saavutada organisatsiooni eesmäärke.

Siinkohal tahaksin välja tuua mõned olulisemad punktid, mis on aidanud seda saavutada:

✓ Riskidel põhinev tööplaan

Siseaudiitor peab nägema suurt pilti, suutma eristada olulist ebaolulisest ning arvestama tööplaani väljatöötamisel organisatsiooni strateegiast tulenevate kõrge riskiga valdkondadega. Igal aastal enne tööplaani koostamist kohtume me kõigi tippjuhtkonna liikmetega, keda kokku on 15, ja täpsustame enda riskihinnanguid nende omadega ning palume neil järjestada neile olulised audititeemad prioriteetsuse järjekorras.

Sellega tagame, et auditi ressursid on suunatud tähtsamatele valdkondadele ja aitavad kaasa organisatsiooni eesmärkide saavutamisele.

✓ Paindlikkus tööplaanis kavandatud tööde osas

Vaatamata sellele, et meie auditiplaan on koostatud aastaks, peame olema üsna paindlikud, et seda vajadusel aasta jooksul korrigeerida. Seda eelkõige, kui tuleb mõni erakorraline teema, mis vajab siseauditi osakonna kaasabi. Selle eelduseks oleme oma meeskonnas loonud spetsialiseerumise, kus audiitoril on teadmised konkreetsest valdkonnast ja ta on kursis selle valdkonna arengutega. See võimaldab meil ka erakorraliste ülesannete puhul, kus sellist traditsioonilist auditit, mis vältab mitu kuud, ei ole võimalik läbi viia, reageerida suhteliselt kiiresti ja anda

arvamus teatud spetsiifilisema teema või küsimuse osas.

✓ Teadmised ja kogemused

Kuna standard määratleb, et siseauditi üksus peab ühiselt omama või omandama teadmised, oskused ja muu kompetentsuse, mis on vajalikud siseauditi üksuse kohustuste täitmiseks, siis on töö tulemus ja kvaliteet seotud eelkõige meeskonna liikmetega. Kett on täpselt nii tugev, kui tema nõrgim lüli. Osakonna suurimaks väärtuseks on pika töökogemusega meeskonnaliikmed, kelle järjekindel tegutsemine järgides IIA standardeid on taganud piisava kvaliteedi siseauditi töövõttude teostamisel. Osakonnas on hetkel 7 inimest, kellest viiel on staaž auditi valdkonnas ligi kümme aastat või rohkemgi. Audiitorite professionaalsuse tagamiseks ja arendamiseks on iga-aastaselt planeeritud tegevused ministeeriumi koolitusplaanis. Keskmiselt on siseaudiitori koolitustele panustatud viimasel kolmel aastal vastavalt 65, 66 ja 32 akadeemilist tundi ühe töötaja kohta. Lisaks oleme teinud koostööd ja vahetanud kogemusi Iirimaa, Saksamaa, Horvaatia ja Euroopa Komisjoni vastavate institutsioonidega.

Edasiste arendustegevuste osas aitaks siseauditi funktsiooni mõjususele kaasa tegevuste lihtsustamine, seda eelkõige läbi rutiinsete tööde automatiseerimise ning seoste loomise. Selles osas kaalume tulevikus audititarkvara kasutuselevõtmist, mis võimaldaks tegevused – alates auditi universumist kuni järeltegevuste seireni – viia ühtsesse süsteemi, vähendamaks nendele tegevustele kuluvat aega ja saamaks lihtsamini ülevaateid siseauditi töövõttudest.

Siseaudiitorite aastakonverents EESTI SISEAUDIITORITE ÜHING 15

Kutsume Teid ESAÜ 15. aastapäevale pühendatud SISEAUDIITORITE AASTAKONVERENTSILE, mis toimub 22.-23. oktoobril 2015 Swissôtel Tallinna konverentsikeskuses.

Miks osaleda siseaudiitorite aastakonverentsil:

- ESAÜ aastakonverents on siseaudiitorite ja siseauditi valdkonnast huvitatud inimeste aasta tippündmus, kus käsitletakse aktuaalseid ja põnevaid teemasid;
- ESAÜ aastakonverents võimaldab osaleda aruteludes, saada vastuseid ennast huvitavatele küsimustele ja kujundada üheskoos siseaudiitori kutseala tulevikku Eestis;
- Konverents võimaldab luua ja uuendada kontakte kolleegidega nii Eestist kui teistest Euroopa riikidest.

Selle aasta konverentsile oleme esinema kutsunud väliskülalisi ECIIA (European Confederation of Institutes of Internal Auditing) juhatusest, teadlasi, Eesti ja Euroopa Liidu kõrgeid riigiametnikke ning valdkonnaeksperte, kes käsitlevad kutseala hetkeküsimusi ja tulevikusuundumusi, arenguid IT-sektoris ja auditeerimises, riskijuhtimist ning olulisi teadmisi siseauditeerimisega kaasnevatest valdkondadest. Osalejaid tervitatakse nii IIA (Institute of Internal Auditors) presidendi kui Eesti Vabariigi Valitsuse poolt. Konverentsi käigus toimuvad paneeldiskussioonid, milles käsitletakse audiitori eetikale ja audiitori arengule suunatud küsimusi.

Konverentsi esinejateks on teiste hulgas:

Thijs Smit

ECIIA president
IIA Netherlands juhatuse liige

Melvyn Neate

ECIIA asepresident
IIA UK and Ireland juhatuse liige

Martin Stevens

ECIIA juhatuse liige
IIA Norway juhatuse liige

Aleksander Pulver

Tallinna Ülikooli professor
Psühholoogia Instituudi direktor

Kristel Siitam-Nyiri

Justiitsministeeriumi asekanstsler

Kersti Kaljulaid

Euroopa Kontrollikoja liige

Mart Noorma

Tartu Ülikooli õppeprorektor
Eesti tudengisatelliidi EstCube1
programmi algataja ja
akadeemiline juhendaja

Taavi Kotka

Majandus- ja kommunikatsiooni-
ministeeriumi asekanstsler

Konverentsi esimese päeva järgselt on kõik osalejad kutsutud vastuvõtule Swissôtelis, kus on võimalik mitteametlikus õhkkonnas suhelda külalistega ECIIA juhatusest ning lähinaabrite IIA instituutidest.

Konverentsil on eesti-inglise-eesti sünkroontõlge. Konverentsil osalemine annab 10 CPE punkti.

Osalustasu ja registreerimine Hind ESAÜ/IIA liikmele; mitteliikmele

Enne 01.09.2015	159 EUR	199 EUR
01.09 - 01.10.2015	209 EUR	259 EUR
Peale 01.10.2015	249 EUR	299 EUR

Osalustasu sisaldab elektroonilisi esitlusmaterjale ning kohvipause, lõunasööki ja õhtust vastuvõttu 22. oktoobril. Soovijatel on võimalik saada ESAÜ tunnistus.

Konverentsile registreerimine toimub ESAÜ kodulehel www.siseaudit.ee/konverents2015 oleva registreerimisvormi alusel. Registreerimise lõpptähtaeg on 15. oktoober 2015.

Kohtumiseni aastakonverentsil,
ESAÜ juhatas

Konverentsi toetavad

